

Wykład 02

November 7, 2022

Contents

1	Miejsce prawa autorskiego w systemie prawa	1
2	Źródła prawa autorskiego	2
3	Przedmiot prawa autorskiego – utwór	2
3.1	Przesłanka “przejawu działalności twórczej” – oryginalności . . .	2
3.2	Przesłanka indywidualności	2
3.3	Przesłanka ustalenia utworu	3
4	Co tak naprawdę jest chronione?	3
5	Przykładowy katalog utworów	3
6	Rodzaje utworów	4
7	Utwory zależne i utwory inspirowane	4

1 Miejsce prawa autorskiego w systemie prawa

Pierwotne dział prawa cywilnego, dziś – część prawa własności intelektualnej.

Prawo autorskie w znaczeniu przedmiotowym oznacza zespół norm prawnych regulujących stosunki związane z tworzeniem, eksploatacją i ochroną utworów, tzw. prawami pokrewnymi i niektórymi dobrami osobistymi.

Prawo autorskie w znaczeniu przedmiotowym to zespół osobistych i majątkowych uprawnień związanych z utworem.

2 Źródła prawa autorskiego

Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych
(tj. Dz. U. z 2021 r., poz 1062 ze zm.),dalej: pr. aut.

Ustawa z 23 kwietnia 1964r – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2019r r.
poz. 1145 ze zm.)

prawo międzynarodowe (najważniejsze umowy multilateralne, konwencja
berańska, konwencja powszechna, Traktat WIPO o prawie autorskim)

Porawo Unit Europejskiej (dyrektywy)

3 Przedmiot prawa autorskiego – utwór

(synetyczna definicja utworu z art. 1 ust. 1 pr. aut.)

- Dobro niematerilane powinno być rezultatem pracy człowieka (twórcy),
- stanowić przejaw działalności twórczej,
- mieć indywidualny charakter,
- zostać ustalony w jakiegokolwiek postaci

3.1 Przesłanka “przejawu działalności twórczej” – oryginalności

- Utwór jest rezultatem działalności o charakterze kreacyjnym (a nie wynikiem pracy rutynowej, szablonowej, zdeterminowanej przez przeznaczenie, materiał, wiążące schameaty pozbawiające twórcę swobody dokonywania wyboru),
- subiektywnie nowym wytworem intelektu, jest orginalany, przesłanka ujawniania

3.2 Przesłanka indywidualności

- utwór jest wynikiem niepowtarzalnej osobowości twórcy ma charakter statsystycznie jednorazowy (niepowtarzalny); koncepcja statystycznej jednorazowości polekga na zbadaniu czy takiedzieło powstało już wcześniej i czy jest stajsycznie prawdopodobne wytworzenie go w przyszłości przez inną osobę

- Nie wyklucza to wystąpienia w wyjątkowych sytuacjach **twórczości paralelnej**

3.3 Przesłanka ustalenia utworu

- Jest to jego uzwenętrzenie, które umożliwia percepcję utworu przez osoby trzecie inne niż twórca, dokonane w jakiegokolwiek postaci, nawet jeżeli utwór ma postać pracy magisterskiej, doktorskiej itp.;
- Ochrona autorskoprawna powstaje od chwili ustalenia utworu, jest niezależna od spełnienia jakichkolwiek formłaności, np. umiecieina zastrzeżeń na egzemplarzach utworu (art. 1 ust. 3i 4 pr. aut.)

4 Co tak naprawdę jest chronione?

Art. 1 ust. 2' zdanie pierwsze: Ochroną może być objęty wyłącznie sposób wyrażenia treści

Forma – z regóły bardziej oczywista ochrona

Treść – po spełnieniu przesłanek ochrony twórczosci;

Dzieła podlegają ochronie w takim zakresie, w jakim są twórcze co może wyrażać się w treści i formie utworu lub tylko w formie utowu, treści pozatekstowej

5 Przykładowy katalog utworów

Art. 1ust. 2 pr. aut.

Utwory:

1. Wytażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi(literackie,publicystyczne,naukowe, komputerowe),
2. plastycznym
3. fotograficzne,
4. lutnicze,
5. wzornictwa przemysłowego
6. archtektoniczne, archtektoniczne-urbanistyczne i urbanistyczne,

7. muzyczne i słowno-muzyczne
8. sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantonomiczne,
9. audiowizualne (w tym filmowe)

6 Rodzaje utworów

art. 2 pr. aut – utwór zależny i inspirowany

art. 9 pr. aut – utwór współautorski

art. 10 pr. aut – utwór połączony

art. 11 pr. aut. – utwór zbiorowy

art. 12 pr. aut. – utwór pracowniczy

art. 14 pr. aut. – pracowniczy utwór naukowy

art. 15a pr. aut. – praca dyplomowa

7 Utwory zależne i utwory inspirowane

Utwór zależny – o którym mówimy, wtedy, gdy osoba recypująca fragmenty cudzego utworu dokonała daleko idących przekształceń, które połączone z jej wkładem twórczym stanowią **nową jakość**, inaczej *“twórcza przeóbka”* np. tłumaczenie, streszczenie, adaptacja.

Utwór inspirowany – który powstaje w wyniku pobudki(podniety) dostarczonej przez inny utwór, przy czym nie chodzi o inspirację duchową, ale o powiązanie między dwoma utworami tj. utworem inspirowanym i inspirowanym np. karykatura, parodia.

Utwór zależny – na egzemplarzach opracowania należy wmienić tytuł i twórcę utworu oryginalnego; wykonanie autorskich praw majątkowych do utworu zależnego wymaga zgody twórcy utworu oryginalnego.